

Til: Bymiljøetaten

Kopi: Østmarkas Venner
Lillomarkas Venner

Søndre Sandås, 11.12.2024

Geografisk avgrensning og retningslinjer for skjøtsel i nærskog - NOAs kommentar til Bymiljøetatens forslag

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser til *Innspill til retningslinjer og områdeavgrensning for en «nærskogssone»* oversendt fra Bymiljøetaten 3.12.2024 for uttalelse innen 11.12.2024.

Bymiljøetatens henvendelse til Lillomarkas Venner, Østmarkas Venner og NOA har sin bakgrunn i et felles forslag fra de tre organisasjonene til byråd for miljø og samferdsel 10. oktober 2024 om etablering av en permanent «nærskog-sone» i Oslo kommunes skoger. I sammendraget beskriver organisasjonene forslaget slik:

Vi anbefaler at det defineres en «nærskog-sone» i ytterkanten av Oslo kommunes skoger, inn mot bebyggelsen. Formålet er å sikre titusenvise mennesker en nærskog for rekreasjon og livskvalitet. Denne sonen kan for eksempel sikres som hensynsone ved bruk av plan- og bygningsloven. Her skal det ikke utføres kommersiell hogst, kun meget forsiktig skjøtsel for å fremme rekreasjonsverdier og naturmangfold. Dette grepet kan være Oslo kommunes gave til innbyggerne i Friluftslivets år 2025. Kan det bli en politisk vintersak?

Forslaget ble fulgt opp av byrådsavdeling av miljø og samferdsel, som i brev til organisasjonene 31.10.2024 «vurderer at det kan være hensiktsmessig å definere en slik sone i flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger som er under arbeid, og at denne kan gi nærmere føringer om hva slags skjøtsel som kan og bør gjennomføres i nærskog.» Byrådsavdelingen har videre bedt Bymiljøetaten om å oppdatere sitt planutkast for revidert flerbruksplan, blant annet når det gjelder omtale av nærskog, herunder vurdere hensiktsmessigheten av å definere en egen nærskogssone.

Etter møte og befaring med organisasjonene 27.11.2024 har Bymiljøetaten utarbeidet sitt skriftlige innspill som ble oversendt organisasjonene 3.12.2024.

NOAs merknader til Bymiljøetatens forslag til kartavgrensning og retningslinjer

Oslo kommune har de seneste 10-15 årene vært en foregangskommune ved å gå bort fra tradisjonelle flatehogster og legge økt vekt på hensyn til rekreasjon og naturmangfold i ordinær skogsdrift. Denne posisjonen bør opprettholdes og videreutvikles som et bidrag til en større nødvendig omlegging til reelt bærekraftig, naturnært skogbruk i Norge.

Men i kommunens forvaltning mangler fortsatt bevissthet om nærskogens særlige verdi. I en nærskog vil rekreasjon og naturmangfold ha full prioritet fremfor kommersiell hogst. Her bør det tilstrebes et forutsigbart skogbilde over tid, kun med forsiktig skjøtsel for å bevare og fremme rekreasjons- og biomangfoldverdier.

En klar geografisk avgrensning med tilhørende retningslinjer for skjøtsel, fastsatt i flerbruksplanen, vil gi trygghet og forutsigbarhet for befolkningen som bruker nærskogen og tydeligere føringer og rammer for Bymiljøetaten som langsiktige forvaltere av kommuneskogen.

Vedlagt på de påfølgende sider er:

- NOAs endringsforslag til Bymiljøetatens «Utkast til retningslinjer for skjøtsel av nærskogene» (vedlegg 1).
- NOAs forslag til utvidelse av foreslått geografisk omfang i Nordmarka, Lillomarka, Gjelleråsen og ved Dikemark (vedlegg 2).

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

Vedlegg 1 (NOAs endringer markert med spor endringer):

Utkast til retningslinjer for skjøtsel av nærskogene

- Nærskogssonen skal være kartfestet og vedtatt i kommunens flerbruksplan.
- Nærskogssonen omfatter kun Oslo kommunes skoger ~~i Oslo kommune~~ innenfor markagrensen.
- Oslo kommunes klimastrategi skal også gjelde for nærskogene.

Prosess:

- Informasjon om planer for skjøtselstiltak i nærskogene sendes til de aktuelle markaorganisasjoner, idrettsorganisasjoner, velforeninger ~~og~~ borettslag og andre aktuelle brukergrupper for mulighet til innspill.
- Skjøtselstiltak i nærskogene skal som hovedregel varsles i lokalavis/-er og på kommunens hjemmeside før oppstart. Unntaket er hogst av enkelte trær (f.eks. risikotrær) eller rydding av vindfall m.v. over stier og skiløyper.
- En åpen dialog med muligheter til å gi innspill er viktig ved skjøtsel i nærskogssonen. Dersom det er innspill til planene, skal Bymiljøetaten invitere berørte parter til dialog (fortrinnsvis som befarings). Hvis ikke enighet kan oppnås bør skjøtelsesplanene tilpasses etter innspill.

Målsetninger og utførelse: (Her er også rekkefølgen endret for enkelte strekpunkter)

- Målsettingen ved skjøtsel av nærskogene er å:
  - vedlikeholde et opplevelsesrikt skogbilde
  - o forbedre opplevelsesverdiene og/eller naturkvalitetene der skogstrukturen er preget av tidligere intensivt skogbruk
  - ~~vedlikeholde et opplevelsesrikt skogbilde~~
- Der nærskogene er varierte, mangfoldige og opplevelsesrike er det et begrenset behov for skjøtsel. I slike skoger bør skjøtselen bestå i å ta ut trær som er til hinder eller fare for brukerne, eventuelt enkelttrær til helt spesielle formål. ~~For å gi økt trygghetsfølelse ved mye brukte turtraseer kan det også være behov for skjøtsel for å åpne opp tett skog.~~
- Der nærskogen er preget av tidligere intensivt skogbruk, med tette plantinger, skal skjøtselen kun bestå i å fremme en naturlig variasjon i skogstrukturen: trærnes alder og størrelse, naturlig treslagsvariasjon, foryngelse og siktning. Omfatter nærskogen større slike homogene områder, skal det tilstrebes variasjon i skjøtsel og skjøtselstiltak bør spres over tid.
- I oppholdsområder og friområder med mye bruk (f.eks. idrettsanlegg) vil det være naturlig å tilpasse skjøtselen. Slike områder skal defineres på kart.
- Ved kulturminner og i kulturlandskap forutsettes særlig skjøtsel. I tidligere kulturlandskap kan det gjennomføres restaurering eller treslagsskifte i henhold til skjøtelsesplan.

- I nærskogene er det ønskelig med variasjon og tiltalende skogstrukturer. Lauvtrær/-skog og store/karakteristiske trær er eksempel på elementer som kan gi store opplevelsesverdier.
- I nærskogene skal skjøtselstiltak utføres så skånsomt som mulig. Dette betyr små skjøtelsområder, vinterhogst, motormanuelle hogster og/eller at mindre maskiner skal foretrekkes der dette er mulig. Terrengskader og kjøring i stier skal unngås.
- Uavhengig av omfang på skjøtselen vil det være behov for å lagre og transportere virke sammenholdt med skogdrift i kommuneskogen for øvrig. Dersom Bymiljøetaten skal vurdere likevel vurderer at det er behov for mindre utbedringstiltak på veiene, for å sikre trygg ferdsel og minimere kjøring i Marka, skal slike tiltak varsles og høres på lik linje som planer for skjøtselstiltak, jf. «Prosess».

Vedlegg 2:

Forslag til endring av nærskogsonens geografiske avgrensning.

1. Gjelleråsmarka

Kommuneskogen utgjør en smal stripe mellom bebyggelsen og kommunegrensa. All kommuneskog som ikke allerede er kartfestet som «naturområder med restriksjoner» må inkluderes i nærskogsonen.

2. Lillomarka

Lillomarkas Venner og NOA har tidligere utarbeidet et forslag om etablering av [Lillomarka landskapsvernområde](#).

I påvente av slikt vern, der også skjøtelsplaner vil måtte inngå, mener NOA at hele randsonen mot bebyggelsen (der det er kommuneskog) må omfattes av nærskogsonen, herunder Ravnkollen, kommuneskogen sør og øst for Alnsjøen, Årvollåsen, Grefsenåsen og området ved Langsetløkka avgrenset ned til turveien.

3. Nordmarka

Bymiljøetatens avgrensning mellom Maridalsveien og Sognsvann er fornuftig.

Sonen ved Båntjern bør utvides mot nordøst til Gaustad gruver, nordover til utkikkspunktet nedenfor Vettakollen og videre nordover langs toppen av Vettakollen til Fuglemyra og Fuglemyrhytta.

Området rundt Øvresetertjern har svært høy bruk og bør kunne omfattes.

Bogstad skogpark bør opprettholdes som skogpark.

4. Vardåsen / Kjekstadmarka

Kommuneskogen mellom Dikemark og Oppsjø, over Slottsberget, bør omfattes.